

אם לא צריך אותי שם באמת - אז אפשר מרחוק?

עמדותיהן של מטופלות בהיריון ויועצות גנטיות כלפי ייעוץ גנטי מרחוק

ד"ר רועי ברנע¹, נורית גולדשטיין², קארן ברונר², נוי פורת³, מעיין קבודי³

¹מכון אסותא לחקר שירותי בריאות, אסותא מרכזים רפואיים, ²אסותא מרכזים רפואיים, ³אוניברסיטת אריאל

רקע
מטרה

מטרת הייעוץ הגנטי היא לסייע למטופלת ולבני משפחתה לקבל מידע להבנת משמעות האבחנה, השפעתה, אפשרויות ניהול המחלה והטיפול, הסיכון להישנותה בקרב הצאצאים ודרכי מניעתה. נוהל ייעוץ גנטי טרם דיקור מי שפיר במימון ציבורי הצריך הגדלת כוח אדם במערך הייעוץ הגנטי באסותא, לצורך כך הוקם שרות היברדי ארצי דו-שלבי של ייעוץ מרחוק וביצוע מי שפיר מקרוב.

- שאלון כמותני הופץ לכל המטופלות שעברו ייעוץ גנטי מרחוק באסותא רמת החייל לפני ביצוע מי שפיר באפריל ומאי 2023. 35 נשים השיבו על השאלון.
- ראיונות עומק עם שש מטופלות שנתנו שרות זה ברפואה מרחוק.

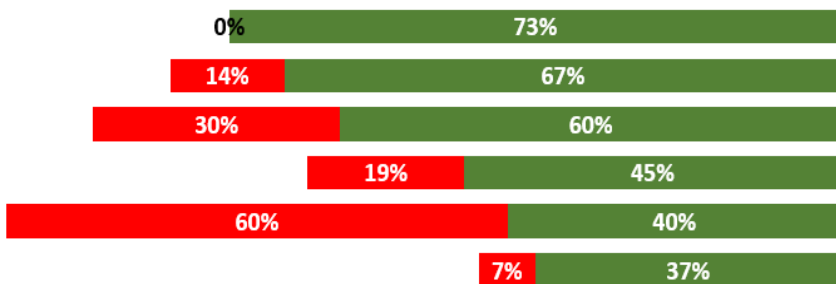
שיטות

בחינת עמדות מטופלות ומטפלים כלפי ייעוץ רפואי מרחוק בתחום שאינו דורש בדיקה גופנית. ייעוץ גנטי לפני בדיקת מי שפיר במהלך ההיריון כמקרה בוחן

ממצאים

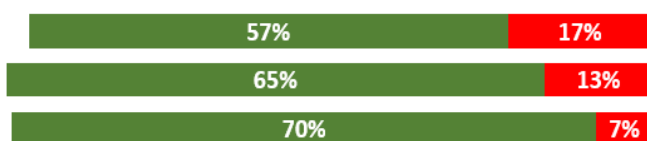
תפיסות המטופלות לגבי ייעוץ מקוון

■ לא מסכימה ■ מסכימה

האם תמליצי לחברותייך לעבור את הייעוץ בצורה מקוונת?
האם לדעתך היתרונות של הייעוץ מרחוק מתעלים על החסרונות?
האם לדעתך ייעוץ מרחוק מהווה תחליף מספק לרפואה פרונטלית?
אני מרגישה בנוח יותר עם ייעוץ מרחוק
האינטראקציה הבינאישית נפגעת כתוצאה משימוש ברפואה מקוונת
הרגשתי יותר שיתוף פעולה מצידך כשאת שווה בסביבתך הטבעית

■ לא מסכימה ■ מסכימה

הבחנתי בשינוי באיכות הייעוץ הגנטי כאשר הוא נערך מרחוק
חוותי חסמים/קשיים טכניים במהלך הייעוץ גנטי המקוון
חוותי קושי להתרכז כאשר הייעוץ הוא מקוון

- המטופלות הדגימו עמדות חיוביות ביחס לייעוץ הגנטי מרחוק, ללא השפעה מובהקת של זיקה דתית, וגיל.
- נמצאה עמדה פחות חיובית לייעוץ מרחוק בקרב נשים עם רמת השכלה גבוהה יותר.
- המטופלות רואות את הייעוץ הגנטי מרחוק ככלי בטוח המאפשר חסכון בזמן ובמשאבים.
- עם זאת, במצב של ממצאים חריגים, הן יעדיפו ייעוץ פרונטלי, בעיקר משיקולי אתיקה מקצועית ורגישות.
- כאשר מדובר במתן בשורות קשות למטופלת היועצות מעדיפות שיחה פנים מול פנים.

נמצאו עמדות חיוביות של המטופלות כלפי ייעוץ רפואי מרחוק שאינו דורש בדיקה פיזית. ממצאים אלה סותרים מחקרים קודמים שהעידו על עמדות שליליות כלפי ייעוץ גנטי מרחוק מצד מטופלות מרקע סוציו-אקונומי נמוך ובגיל מבוגר ועל זיקה בין רמת ההשכלה והאוריינות הדיגיטלית של מטופלות לבין עמדותיהן לגבי ייעוץ גנטי מרחוק.

מסקנות